

D E C I Z I E

09 aprilie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul Nicolae Clima
Judecătorii Svetlana Novac, Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Ion Corolevski

examinând recursurile declarate de către Andrei Zosim și Ministerul Justiției, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Zosim împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2013, prin care au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Andrei Zosim și a fost menținută hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 26 iulie 2013,

c o n s t a t ă:

La 13 februarie 2013, Andrei Zosim a depus o cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la 10 martie 2005, a fost pornită cauza penală pe semnele componenței de infracțiune prevăzută de art. 329 alin. (2) lit. a) din Codul penal, adică încălcarea prin neglijență a regulilor sau metodelor de acordare a asistenței medicale, dacă aceasta a cauzat decesul pacientului.

La 23 decembrie 2005, el a fost pus sub învinuire în baza art. 213 alin. (2) lit. b) din Codul penal. În aceeași zi, i-a fost aplicată măsura de preventivă – obligația de a nu părăsi localitatea.

Ulterior, la 21 martie 2006, i-a fost adusă la cunoștință învinuirea definitivă, iar la 27 martie 2006, cauza penală a fost expediată în instanța de judecată spre examinare.

Menționează că prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18 iulie 2008 el a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) din Codul penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele componenței de infracțiune, fiind revocată măsura preventivă aplicată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2008 a fost respins apelul acuzatorului de stat și menținută sentința primei instanțe.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2009 a fost admis recursul ordinar declarat de procuror, casată decizia

instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2009 a fost admis apelul procurorului, casată sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Andrei Zosim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) din Codul penal, stabilindu-i o pedeapsă de 3 ani de închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate în domeniul medicinei pe un termen de 3 ani, iar în baza art. 90 din Codul penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare aplicate lui Andrei Zosim, pe un termen de probă de 3 ani.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2010 a fost admis recursul ordinar declarat de către el, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2011 a fost respins apelul acuzatorului de stat și menținută sentința primei instanțe din 18 iulie 2008.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2012 a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procuror împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2011 și sentinței Judecătorei Strășeni din 18 iulie 2008, cu menținerea hotărârii atacate.

Susține că la 04 decembrie 2002, în baza ordinului nr. 39 cu privire la suspendarea contractului individual de muncă, emis de către șeful IMSP Spitalul raional Strășeni, a fost suspendat din funcția de medic obstetrician-ginecolog până la primirea deciziei de către Comisia pentru efectuarea controlului de serviciu pentru examinarea cauzelor decesului gravidei S. Darii.

La 13 decembrie 2004, prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 113-p §2c cu privire la suspendarea categoriei de calificare, i-a fost suspendată categoria a doua în obstetrică-ginecologie, iar acest fapt s-a răsfrîns negativ asupra salarizării sale.

La 31 ianuarie 2005, prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 12-p §1, i-a fost retrasă categoria de calificare, cu permisiunea evaluării gradului de calificare profesională și atestare peste un an de la data semnării ordinului.

Menționează că pe parcursul examinării cauzei penale, cariera sa de medic permanent era sub influența factorilor negativi, generată de șeful IMSP Spitalul raional Strășeni, practic la orice adunare numai decît era intimidat și pus ca exemplu negativ. Ulterior, la 23 iunie 2005, a fost impus să scrie cerere de transfer de la Secția maternitate a IMSP Spitalul raional Strășeni la Centrul de Sănătate Strășeni, iar la 03 ianuarie 2006, iarăși a fost impus să scrie cerere de transfer de la Centrul de Sănătate Strășeni la Secția Consultativă Strășeni, fapt care s-a răsfrînt negativ asupra stării sale materiale.

Afirmă că pe parcursul activității sale în perioada examinării dosarului penal, a schimbat trei cabinete de lucru, unde a avut condiții inadmisibile de lucru conform regulamentului.

Invocă că prin publicarea articolelor în ziarul Strășeneanca nr. 12(281) din 01 aprilie 2005 și nr. 18(287) din 13 mai 2005 i-a fost lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională. La fel, au fost postate informații și comentarii în internet.

Practic majoritatea persoanele, întâlnindu-l pe stradă, se uitau la el și îl tratau ca pe un criminal, infractor ce a curmat viața unei fete însărcinate.

Mai invocă că în anul 2005, el a depus actele pentru participare la programul de angajare a personalului medical în orientul mijlociu desfășurat de către Centrul românesc de afaceri, care oferea posibilitatea obținerii contractelor de muncă în U.A.E., Kuwait, Qatar, Bahrain, Arabia Saudită, în spitale și clinici particulare, cu oferirea unui salariu de 1000-2500 dolari SUA lunar, în funcție de experiență și calificare. Cunoscuții săi, care au fost angajați ca medici ginecologi, au obținut un salariu mediu de 2500 dolari SUA pe lună, însă el, aflându-se sub urmărire penală, nu a putut să participe în deplină măsură la acest program și nu a beneficiat de un contract de muncă în străinătate, astfel, a ratat un venit de 90000 dolari SUA, ceea ce la moment constituie suma de 1082700 lei.

Afirmă că pe parcursul derulării urmăririi penale, examinării cauzei penale în instanța de judecată, el nu a avut posibilitatea de a se deplasa peste hotarele Republicii Moldova.

Susține că prin acțiunile ilegale ale organelor de urmărire penală și ale procuraturii, i-a fost cauzat un prejudiciu moral, care se exprimă prin enorme suferințe psihice, care s-au răsfrânt negativ asupra sa și asupra familiei sale.

Prin urmare, solicită încasarea din contul pârâtului a venitului ratat în sumă de 1082700 lei, a sumei de 2000000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 8500 lei.

Ulterior, Andrei Zosim a depus o cerere de chemare în judecată suplimentară, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtului a salariului restant în sumă de 8259,09 lei și a adaosului pentru categoria de calificare neachitat în perioada suspendării și retragerii ei în mărime de 3077,64 lei.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 iulie 2013 a fost atrasă în proces Procuratura Generală în calitate de intervenient accesoriu.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 26 iulie 2013 acțiunea a fost admisă parțial și a fost încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Andrei Zosim suma de 11336,73 lei, cu titlu de prejudiciu material, suma de 20000 lei, cu titlu de prejudiciu moral și cheltuielile de asistență juridică în sumă de 8500 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2013 au fost respinse apelurile declarate de către Ministerul Justiției și Andrei Zosim și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

La 21 ianuarie 2014, în termenul prevăzut de lege, Andrei Zosim a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei instanței de apel și emiterea în această parte a unei noi hotărâri cu privire la admiterea integrală a pretențiilor cu privire la încasarea venitului ratat și repararea prejudiciului moral.

Recurentul Andrei Zosim, în motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată.

Menționează că instanța de judecată nu s-a pronunțat asupra pretenției cu privire la încasarea venitului ratat în mărime de 1082700 lei, această pretenție fiind examinată în cadrul ședinței de judecată.

Susține că în anul 2005, el a depus actele pentru participare la programul de angajare a personalului medical în orientul mijlociu desfășurat de către Centrul românesc de afaceri, care oferea posibilitatea obținerii contractelor de muncă în U.A.E., Kuwait, Qatar, Bahrain, Arabia Saudită, în spitale și clinici particulare, cu oferirea unui salariu de 1000-2500 dolari SUA lunar, în funcție de experiență și calificare. În legătură cu acest fapt, el a primit atestat, prin care i-a fost echivalată diploma sa de studii cu cele românești, a avut interviuri și testări, pe care le-a trecut cu succes. Cunoscuții săi, care au fost angajați ca medici ginecologi, au obținut un salariu mediu de 2500 dolari SUA pe lună, însă el, aflându-se sub urmărire penală, nu a putut să participe în deplină măsură la acest program și nu a beneficiat de un contract de muncă în străinătate, astfel, a ratat un venit de 90000 dolari SUA, ceea ce la moment constituie suma de 1082700 lei.

Afirmă că odată cu excluderea sa din staționar, el a ratat posibilitatea de a obține categoria superioară de calificare profesională, ceea ce este un adaos la salariu de 50% la salariul de funcție și numai după o respecializare de secundariat clinic de cel puțin trei ani, el poate fi restabilit la locul precedent de lucru – medic ordinator în secția patologie a gravidelor a Spitalului raional Strășeni și să obțină dreptul de a efectua servicii de noapte.

Invocă că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, instanța nu a luat în considerație faptul că el s-a aflat sub urmărire penală și judecată pe parcursul la șapte ani de zile. La fel, în această perioadă, nu a avut posibilitatea de a pleca la odihnă la mare, munte, precum și la diferite conferințe, seminare pentru perfecționarea nivelului profesional.

Mai invocă că prin publicarea articolelor în ziarul Strășeneanca nr. 12(281) din 01 aprilie 2005 și nr. 18(287) din 13 mai 2005 i-a fost lezată onoarea, demnitatea și reputația profesională. La fel, au fost postate informații și comentarii în internet. Practic majoritatea persoanele, întâlnindu-l pe stradă, se uitau la el și îl tratau ca pe un criminal, infractor ce a curmat viața unei fete însărcinate.

Menționează că în rezultatul celor întâmplate, el a suportat enorme suferințe psihice, care s-au răsfrânt negativ asupra sa și asupra familiei sale, fiindu-i cauzat un prejudiciu moral în sumă de 2000000 lei.

La 05 februarie 2014, în termenul prevăzut de lege, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, cerând admiterea acestuia, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de respingere a cerinței privind încasarea venitului ratat și diminuare a sumei acordate drept despăgubire pentru prejudiciul moral, precum și cheltuielile de asistență juridică.

Recurentul Ministerul Justiției, în motivarea recursului, a indicat că decizia instanței de apel este neîntemeiată, deoarece instanța de apel a interpretat în mod eronat legea și a apreciat arbitrar probele.

Menționează că urmărirea penală a fost pornită la 10 martie 2005, iar la 23 decembrie 2005, Andrei Zosim a fost pus sub învinuire. Astfel, în situația în care suspendarea contractului individual de muncă (ordinul nr. 39 din 04 decembrie 2004) și suspendarea categoriei de calificare (ordinul nr. 113-p din 13 decembrie 2004) au avut loc până la intentarea urmăririi penale, atunci nu există legătură cauzală între decizia angajatorului cu privire la suspendare și acțiunile organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanței de judecată. Mai mult decât atât, Andrei Zosim nu a contestat ordinele menționate.

Consideră că instanța neîntemeiat a dispus încasarea din contul statului în beneficiul lui Andrei Zosim a sumei de 11336,73 lei, cu titlu de prejudiciu material.

Susține că conform art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara și tragerii ilegale la răspundere penală.

Afirmă că pentru angajarea răspunderii statului din cauza prejudiciului cauzat prin erori judiciare și de urmărirea penală, sunt necesare unele condiții speciale și, anume, acțiunea procesuală urmează să fie declarată ilegală.

Invocă că în speță, lui Andrei Zosim i-a fost aplicată una dintre cele mai ușoare măsuri preventive – obligarea de a nu părăsi localitatea. Andrei Zosim nu a contestat ordonanța privind instituirea măsurii preventive, iar aceasta a fost revocată prin sentința din 18 iunie 2008.

Mai invocă că Andrei Zosim nu a prezentat probe suficiente, care ar demonstra ce suferințe fizice a suportat, precum și caracterul și gradul suferințelor psihice suportate.

Menționează că instanța de judecată nejustificat a admis integral pretenția lui Andrei Zosim cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, deoarece acțiunea a fost admisă parțial.

Prin referința depusă la 19 martie 2014 Ministerul Justiției a solicitat de a respinge recursul lui Andrei Zosim ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 440 alin. (2) Codul de procedură civilă, completul din 3 judecători prin încheierea din 26 martie 2014 a considerat recursurile admisibile și a dispus examinarea fondului de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea hotărârilor judecătorești din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe.

Conform art. 3 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 1545-XII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în conformitate cu prevederile prezentei legi, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală.

Conform art. 1405 alin. (1) din Codul civil, prejudiciul cauzat persoanei fizice prin condamnare ilegală, atragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea, prin aplicarea ilegală în calitate de sancțiune

administrativă a arestului, muncii neremunerate în folosul comunității se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanelor de răspundere ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată.

În temeiul dispozițiilor legale citate se instituie obligația generală a statului de a repara persoanelor fizice prejudiciul material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Pe parcursul judecării pricinii s-a constatat că la 10 martie 2008, organul de urmărire reprezentat de ofițerul urmăririi penale al SUP a Comisariatului raional de poliție Strășeni a pornit urmărirea penală în baza elementelor infracțiunii prevăzute de art. 329 alin. (2) lit. a) din Codul penal.

La 10 noiembrie 2005, conform ordonanței de recunoașterea a persoanei în calitate de bănuț, Andrei Zosim a fost recunoscut în calitate de bănuț.

La 09 octombrie 2008, prin ordonanța de punere sub învinuire, Andrei Zosim a fost pus sub învinuire, fiindu-i încredințată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) din Codul penal.

Prin ordonanța privind aplicarea măsurii preventive din 24 martie 2006 a fost dispusă aplicarea față de învinuitul Andrei Zosim a măsurii preventive – obligarea de a nu părăsi localitatea pe un termen de 30 zile.

De asemenea, s-a constatat că prin sentința Judecătoriei Strășeni din 18 iulie 2008 Andrei Zosim a fost achitat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) din Codul penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele componente de infracțiune, fiind revocată măsura preventivă aplicată față de acesta – obligarea de a nu părăsi localitatea.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 noiembrie 2008 a fost respins apelul acuzatorului de stat și menținută sentința primei instanțe.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2009 a fost admis recursul ordinar declarat de procurorul serviciului reprezentare a învinuirii în Curtea de Apel Chișinău, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 octombrie 2009 a fost admis apelul procurorului, casată sentința primei instanțe, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărâre, prin care Andrei Zosim a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 213 lit. b) din Codul penal, stabilindu-i o pedeapsă de 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau exercita o anumită activitate în domeniul medicinei pe un termen de 3 ani, iar în baza art. 90 din Codul penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare aplicate lui Andrei Zosim pe un termen de probă de 3 ani.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08 iunie 2010 a fost admis recursul ordinar declarat de către condamnatul Andrei Zosim, casată decizia instanței de apel și dispusă rejudecarea cauzei penale de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2011 a fost respins apelul acuzatorului de stat și menținută sentința primei instanțe din 18 iulie 2008.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 februarie 2012 a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 26 mai 2011 și sentinței Judecătorei Strășeni din 18 iulie 2008, cu menținerea hotărârii atacate.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Andrei Zosim a solicitat încasarea sumei de 1097536,73 lei, care constă din salariul neachitat în sumă de 8259,09 lei, adaosul pentru categoria de calificare neachitat în perioada suspendării și retragerii ei în mărime de 3077,64 lei, venitul ratat în sumă de 1082700 lei și cheltuielile de asistență juridică suportate în cadrul dosarului penal în sumă de 5500 lei, a sumei de 2000000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică în sumă de 3000 lei.

Instanțele judecătorești, fiind investite cu judecarea pricinii în cauză, au ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce guvernează raportul juridic litigios, a ajuns la concluzia că soluția dată de către instanțele judecătorești este una întemeiată și legală.

Conform art. 7 lit. a) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, în cazurile menționate la art. 3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie salariul și alte venituri provenite din muncă, ce constituie sursa ei principală de existență, de care a fost privată în urma acțiunilor ilicite.

Din materialele dosarului rezultă că prin ordinul Instituției medico-sanitare publice Spitalul raional Strășeni „Cu privire la suspendarea contractului individual de muncă” nr. 39 din 04 decembrie 2004 a fost suspendat contractul individual de muncă cu medicul obstetrician-ginecolog Andrei Zosim, începând cu 04 decembrie 2004, pînă la primirea deciziei de către Comisia Ministerului Sănătății.

Conform certificatului de salariu din 10 iulie 2013, eliberat de către IMSP Spitalul raional Strășeni, salariul lui Andrei Zosim în perioada 04 decembrie 2003-04 decembrie 2004 a constituit 14792 lei.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele judecătorești corect au concluzionat că în urma suspendării contractului individual de muncă pe o perioadă de 201 zile, Andrei Zosim a fost privat de dreptul de a munci și a fost lipsit de salariul în sumă de 8259,09 lei, salariul mediu pe zi al acestuia fiind de 41,09 lei.

De asemenea, din materialele dosarului rezultă că prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 113-p §2 din 13 decembrie 2004 a fost suspendată, începând cu 08 decembrie 2004, aplicarea ordinului nr. 95-p §8 din 06 decembrie 2001 privind conferirea categoriei a doua în obstetrică-ginecologie lui Andrei Zosim, medic obstetrician-ginecolog, Instituția medico-sanitară publică Spitalul raional Strășeni, iar prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 12-p §1 din 31 ianuarie 2005 a fost retrasă categoria de calificare lui Andrei Zosim și a fost permisă evaluarea gradului de calificare și profesională și atestarea lui Andrei Zosim peste un an de la data

semnării ordinului, categoria de calificare fiind returnată începând cu luna martie 2006.

Conform chitanțelor salariale, anexate la materialele dosarului, adaosul pentru categoria de calificare constituia suma de 224,10 lei (f. d. 127, 128).

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele judecătorești corect au concluzionat că în urma retragerii categoriei de calificare pe o perioadă de 412 zile, Andrei Zosim a fost lipsit de adaosul pentru categoria de calificare în sumă de 3077,64 lei.

În contextual celor expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții de Apel Chișinău consideră că instanțele judecătorești temeinic și legal au încasat din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Andrei Zosim salariul neachitat în sumă de 8259,09 lei și adaosul pentru categoria de calificare în sumă de 3077,64 lei, iar argumentele invocate de către recurentul Ministerul Justiției în acest sens nu pot fi reținute ca întemeiate.

În conformitate cu art. 118 alin. (1) CPC, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

La materialele dosarului a fost anexată informația oferită de Job Service Ltd cu privire la posibilitatea obținerii de contracte de muncă în U.A.E., Kuwait, Qatar, Bahrain, Arabia Saudită în spitale și clinici particulare, însă Andrei Zosim nu a prezentat probe pertinente și veridice, care ar confirma că în perioada urmării penale sau a judecării cauzei penale, a încheiat vreun contract individual de muncă, pe care nu l-a putut executa din vina măsurilor preventive aplicate de către organul de urmărire penală.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții de Apel Chișinău consideră că instanțele judecătorești corect au respins pretenția recurentului Andrei Zosim cu privire la încasarea venitului ratat în sumă de 1082700 lei, iar argumentele invocate de către recurentul-reclamant în acest sens nu pot fi reținute, deoarece sunt neîntemeiate.

Conform art. 11 alin. (1) din Legea privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege. Mărimea concretă a compensației se determină luându-se în considerare gravitatea infracțiunii de a cărei săvârșire a fost învinuită persoana respectivă; caracterul și gravitatea încălcărilor procesuale comise la urmărirea penală și la examinarea cauzei penale în instanța de judecată; rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea persoanei; durata urmăririi penale, precum și durata examinării cauzei penale în instanța de judecată; natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei; suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice; măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate; durata aflării nelegitime a persoanei în detenție.

Or, conform art. 1423 din Codul civil, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii,

și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Actele pricinii denotă faptul că în privința lui Andrei Zosim a fost începută o urmărire penală și în cadrul acesteia, ultimul a fost recunoscut în calitate de bănuit, a fost pus sub învinuire și interogată în calitate de învinuit, i-a fost aplicată măsura preventivă – obligarea de a nu părăsi localitatea țara și a fost interogată în calitate de inculpat.

De asemenea, actele pricinii denotă faptul că pe toată perioada efectuării urmăririi penale și examinării cauzei în instanța de judecată, Andrei Zosim a fost chemat la organele de urmărire penală și în instanțele judecătorești, astfel, fiindu-i cauzate suferințe sufletești și psihice, ce s-au exprimat prin jignire, rușine și stare de disconfort.

Mai mult ca atât, Andrei Zosim activând în calitate de medic obstetrician-ginecolog la Instituția medico-sanitară publică Spitalul raional Strășeni, i-a fost lezată reputația profesională.

Totodată, instanța de recurs reține că împotriva recurentului-reclamant nu au fost luate măsuri privative de libertate, respectiv, în acest răstimp, acesta a beneficiat de prezumția nevinovăției.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, având în vedere principiile compensării echitabile și rezonabile a prejudiciului moral, suferințele morale cauzate, starea de stres și reținerile suportate de către recurentul-reclamant, consideră că instanțele judecătorești corect au încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Andrei Zosim suma de 20000 lei, în vederea reparării prejudiciului moral, sumă care poate fi considerată ca o compensare ce ar aduce satisfacție persoanei vătămate, la caz recurentului-reclamant Andrei Zosim, iar argumentele invocate de către recurenți în acest sens nu pot fi reținute, conform celor expuse.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că instanțele judecătorești temeinic și legal au încasat din bugetul de stat prin intermediul Ministerului Finanțelor în beneficiul lui Andrei Zosim cheltuielile de asistență juridică în sumă de 3000 lei.

Din materialele dosarului rezultă că la 20 august 2012, Andrei Zosim a încheiat cu avocatul Valeriu Verejan contractul de asistență juridică nr. 647, conform căruia avocatul Valeriu Verejan s-a obligat să-i acorde lui Andrei Zosim asistență juridică, pentru care ultimul a achitat avocatului suma de 3000 lei, fapt confirmat prin bonul de plată nr. 382537/647 din 20 august 2012 (f. d. 72).

Argumentul invocat de către recurentul Ministerul Justiției precum că instanțele judecătorești nejustificat a admis integral pretenția lui Andrei Zosim cu privire la încasarea cheltuielilor de asistență juridică, deoarece acțiunea a fost admisă parțial, nu poate fi reținut, dat fiind faptul că suma de 3000 lei, încasată cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, este o sumă necesară, reală și rezonabilă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe sunt întemeiate și legale, iar argumentele invocate de către recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge

la concluzia de a respinge recursurile și de a menține decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se resping recursurile declarate de către Andrei Zosim și Ministerul Justiției.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 27 noiembrie 2013 și hotărârea Judecătoriei Buiucani municipiul Chișinău din 26 iulie 2013 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Zosim împotriva Ministerului Justiției, intervenient accesoriu Procuratura Generală cu privire la repararea prejudiciului material și moral.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătoria

Nicolae Clima

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Oleg Sternioală

Ion Corolevski